

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032IN SPIRIT
FOREIGN LANGUAGE ONLYServing Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, WinnipegSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, AUGUST 9, 1973

LETO. LXXV. — VOL. LXXV

Hrana bo v letu 1973 20 odstotkov dražja!

Poljedelsko tajništvo napoveduje kljub obilni letini nov porast cen hrane. Povprečno naj bi bile ob koncu leta 20% večje od začetka leta.

WASHINGTON, D.C. — Poljedelsko tajništvo, ki ga vodi znani E. Butz, je napovedalo, da utegnejo cene hrane v letošnjem letu porasti za 20 odstotkov kljub določilom faze 4 in drugim ukrepom za omejevanje inflacije.

Kljub izgledom za izredno dobro in bogato letino ni upanja, da bi cene deželnih pridelkov padle. Te so v zadnjih dneh rastle in rastejo dalje preko vseh starih rekordov, ker je povpraševanje po njih veliko zaradi poslabšanja letine drugod po svetu, posebno v večjih predelih Afrike.

V ZDA je letošnji pridelek pšenice večji od lanskega, večji bo pridelek koruze in ostalih žit, večji tudi pridelek soje. Vse to verjetno ne bo zadostovalo povečanemu povpraševanju.

Lani so ZDA prodale skupno deželnih pridelkov za 12,9 milijard dolarjev, od tega za en milijard dolarjev pšenice ZSSR. Pričakujejo, da bo letos prodaja teh pridelkov rajše večja kot manjša od lanske.

V poljedelskem tajništvu napovedujejo višje cene za goveje meso po 12. septembru, pravijo, da bo govedina v drugi polovici leta 1973 dražja, kot je bila v prvi. Tedaj so gospodinjice v vseh delih dežele organizirale bojkot govedine, zdaj pa govorijo o nakupih te na — črni borzi.

Ču En-laja moti sporazum Nixona in Brežnjeva proti sprožitvi atomske vojne

WASHINGTON, D.C. — Ko je bila skupina kongresnikov na obisku na Kitajskem, jo je sprejel predsednik vlade Ču En-laj. Posebno nejevoljen je bil zaradi sporazuma med Nixonom in Brežnjevom o preprečevanju možnosti atomske vojne. Bilo je očitno, da smatra ta sporazum za naperjeno proti Kitajski.

Ameriškim kongresnikom in senatorjem je Kitajec dejal, da omenjeni sporazum "ni vreden papirja, na katerem je napisan", kajti Sovjeti prav nič ne omahujejo v kršenju in ukinjanju pogodb, ki jim niso več koristne.

Maroški kralj Hasan v negotovem položaju

RABAT, Mar. — Kralj Hasan je bil v zadnjih letih dvakrat žrtev poskusa prevrata in umora, pa mu je obakrat uspelo rešiti glavo in prestol. Kljub vsemu smatrajo poznaveci razmer v Maroku kraljev položaj za zelo negotov.

Politično nezadovoljstvo raste, odpor proti absolutističnemu režimu kralja Hasana preje raste, kot popuša. Pri takem položaju je treba računati z novimi poskusi prevrata.

Vremenski prerok

Delno oblačno, soparno s temperaturo okoli 90 in z možnostjo neviht.

Novi grobovi

Louis Kozel
V Louisvillu, Ky., je umrl na raku 51 let stari Clevelandčan Louis Kozel, sin Mrs. Ane Kozel, živeč do pred nekaj leti na Holmes Avenue in zaposlen kot gradbeni inženir v St. Luke's bolnišnici. Zapustil je ženo Ruby, tri otroke in sestre Mrs. Louis Somrak (Mentor, O.), Mrs. Ann Lemmo (Mayfield Hts.), Mrs. Vido Strukel (Wickliffe) in Connie Reehling (Pao-li, Pa.). Pokopan bo v Arkansasu.

Anton Petrich
Včeraj je umrl v Mt. Sinai bolnišnici 51 let stari Anton Petrich s 1157 E. 60 St., mož Frances, roj. Drolc, oče Jacka in Antona, brat Paule Sustersic. Pokojnik je bil rojen v Moon Run, Pa., od koder je prišel pred leti v Cleveland in bil zaposlen pri Modern Tool and Die Co. Bil je član ABZ št. 37. Pogreb bo iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v soboto ob 9.30, v cerkev sv. Vida ob 10. nato na pokopališče Vernih dus. Truplo pokopnika bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob 7.

Mary Grill
Včeraj je umrla na svojem domu na 1222 E. 168 St. 73 let stara Mary Grill, roj. Svigelj v vasi Grahovo pri Rakeku, vdova po Franku Grillu, umrlem leta 1964, in preje po Johnu Slapniku, umrlem l. 1948, mačaha Angele Gerhard, Anne Novince, Danielle Znidar ter Dorothy Edmiston, sestra Johna Svigelja in pok. Franka Svigelja. Pokojna je bila članica Oltarnega društva fare Marije Vnbovzete, Marijine legije pri Mariji Vnbovzeti, KSKJ št. 169 in ADZ št. 8. Pogreb bo v soboto ob 8.15 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev Marije Vnbovzete ob 9., nato na Kalvarijo.

Edith P. Prate
Zadeta od srčne kapi je umrla na svojem domu na 1417 E. 175 St. 60 let stara Edith P. Prate, roj. Gerome v Clevelandu, žena Anthonyja, mati Elizabeth Greer, Cecil Yonkura, Mary Ann, Dianne in Paula, 7-krat stara mati, sestra Dominica, pok. Anne Concar, Josepha, Marie Jaskiewicz, Rose Mlakar, Maria, Louisa Jr. in Rite Maljerik. Pogreb bo iz Žetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto ob 9.15, v cerkev Našega Odrašenika ob 10., nato na pokopališče Vernih dus. Pokojna je bila izredno delavna v raznih organizacijah, družabnih, dobroteljskih in političnih.

Libijci in Egipčani se spet pogajajo o združitvi

TRIPOLI, Lib. — Podpredsednik egiptске vlade Abdel Kader Hatem je prišel sem na razgovore z libijskimi vodniki o pripravi za združitve obeh držav. Libija bi rada popolno združitve že s 1. septembrom letos, Egipt pa je voljan sprejeti le postopno združevanje.

Zaradi tega je prišlo do spora, ko je šel predsednik Libije Kadafi osebno v Egipt delat propagando za takojšnje zedinjenje in je nato začel "pohod na Kairo" z istim ciljem.

Egipčani so "pohod" ustavili in izgledalo je, da bo prišlo do preloma, pa so se končno le pomirili ta teden je podpredsednik kairske vlade tu, da spravi razgovore spet na pravi tir.

Sihanuk noče sestanka

Ko se pripravlja dr. H. Kissinger na pot na Kitajsko kasneje ta mesec, je princ Sihanuk napovedal potovanje na Srednji vzhod.

WASHINGTON, D.C. — Dr. Henry Kissinger bi moral po prvotnem načrtu že pretekli mesec na razgovore z vodniki Kitajske v Peking. Istočasno so računali, da se bo sestel tudi s princem Sihanukom, vodnikom upornih Kambodžancev, oziroma Kambodžanske osvobodilne vojske.

V dneh, ko bi moral priti Kissinger v Peking, je bil Sihanuk v Severni Koreji. Pot dr. Kissingerja je bila odložena in napovedovali so, da se bo le sestel s Sihanukom in skušal z njim doseči sporazum o koncu vojne v Kambodži pred 15. avgustom, ko bodo letalske sile ZDA v skladu s sklepom Kongresa ustavile podporo vladnim silam v Kambodži v boju z uporniki, katerih uradni vodnik je princ Sihanuk.

Zdaj je princ Sihanuk objavil, da pojde za daljšo pot na Srednji vzhod v času, ko bo Kissinger na poti na Kitajsko. Sihanuk je še v času svojega obiska v Severni Koreji izjavil, da se ne bo pogajal z ZDA, ker da hočejo te razdelitev Kambodže, kot so razdelile Južni Vietnam med vlado v Saigonu in rdeče.

Dokler ni Kongres koncem junija sklenil konec letalske podpore vladi v Phom Penhu, je Sihanuk vabil ZDA k neposrednim razgovorom z njim. Po objavi končanja letalskih napadov je Sihanuk svoje stališče spremenil in se po vsem sodeč odločil kljub pritisku Pekinga na iskanje odločitve na bojnem polju. Če ne bo prišlo kmalu do zmage, se utegne princ spet premisliti.

Poraba cigaret večja

WASHINGTON, D.C. — Kljub vsem svarilom, da so cigarete nevarne zdravju, da je kajenje škodljivo, to preje raste, kot bi se manjšalo. Poraba cigaret je od junija 1972 do aprila 1973 v ZDA porasla za 2,57% napram istemu razdobju leto prej.

V istem času je padla poraba cigar in tobaka za okoli 7%. Zdravstvene raziskave so pokazale, da je najbolj nevarno kajenje cigaret, manj pa kajenje cigar in tobaka v pipi.

Sen. H. Charles Percy se pripravlja na kandidaturo

CHICAGO, Ill. — Zvezni sen. Charles H. Percy si pridno ogleduje položaj in izdeluje načrte za pridobitev republikanske predsedniške kandidature leta 1976. Povpraševanja javnega mnenja so pokazala, da bi bil lahko uspešen kandidat celo proti demokratu sen. E. M. Kennedyju.

Ko je z zadnjo preiskavo padla senca na podpredsednika S. T. Agnewa, so se izgledi za sen. C. H. Percyja brez dvoma še izboljšali.

Riža ljudi manjka

Kot je bilo pred par leti riža na pretek, da niso vedeli kam z njim, ga sedaj povsod manjka.

SINGAPOR. — Povodnji, suša, špekulanti in vlade so prisilile milijone ljudi v Aziji, da iščejo riž, svojo vsakdanjo hrano, drugod, ker ga na običajnih krajih ni dovolj na razpolago.

Riž je glavna hrana nekako polovice vseh ljudi na svetu in pričakovali so, da bo letošnja letina obilna, pa je nastopila ponekod suša, drugod pa povodnji in riža je začelo po vsej Aziji primanjkovati. Narava je pokazala, da ji človek še vedno ni kos in da ubira čisto pota, ki jih človek ni predvidel.

Pred nekaj leti je bilo riža v Aziji preveč, povsod so ga bila skladišča polna in ljudje so se spraševali, kam z njim... Celo Japonska ga je pridelala preko svojih potreb in Indija je ponosno izjavljala, da je njeno poljedelstvo sposobno preživeti indijske ljudske množice. Zdaj pa riža primanjkuje in oblasti se prizadevajo, da bi prebivalstvo oskrbele z njim.

Tajska je običajno vsako leto izvozila velike količine riža, prav tako Burma, sedaj sta obe prepovedali izvoz, da bi zagotovili kritje domačih potreb. Riž je izvažal Evropski skupni trg, pa je letos tudi ukinil izvoz. Edino Pakistan in Kitajsko še prodajata riž v večjih količinah. ZDA ga imajo sicer nekaj odveč, toda njihov riž je predrag. Tudi Avstralija ima nekaj viška, toda to je veliko premalo za potrebe drugod. Največja kupca riža sta letos Indonezija in Filipini, kjer je bil pridelek močno prizadet po suši in povodnjih.

AGNEW ODLOČNO ZANIKA

Podpredsednik ZDA Spiro T. Agnew je včeraj sklical novinarsko konferenco in na njej odločno zaniikal vsako krivdo v zvezi s preiskavo, ki se vrši tudi proti njemu v zvezi z njegovimi nekdajnimi položaji v državi Maryland. Razne vesti trdijo, da naj bi bil zapleten v korupcijo, kar pa je on označil za "napačno, nizkotno in zlobno" obdolžitev.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je podpredsednik Spiro T. Agnew sklical novinarsko konferenco, ki sta jo prenašala televizija in radio. Na njej je v posebni izjavi v začetku zaniikal vsako krivdo v zvezi s preiskavo, ki se vrši v državi Maryland proti nekaterim političnim osebnostim, nekdanj povezanim z Agnewom, in tudi proti njemu samemu, kot je bil o tem uradno obveščen. Njegov nekdajni sodelavec Wolf, ki je bil zaslisan, naj bi bil dejal, da je Agnew prejel tedensko po \$1,000 od skupine gradbenih podjetnikov, dvakrat pa naj bi od njih dobil kar po \$50,000. Vse to naj bi šlo v volilni sklad.

Podpredsednik je dejal kakim 200 novinarjem, ki so bili navzoči na konferenci, in seveda vsem gledalcem na TV, da so vse te govorice in očitki "napačni, nizkotni in zlobni", vsi so "preklete laži", kot je dejal Agnew, da mu jih naj bo dovoljeno označiti v tem trenutku in položju.

Ko so vesti o preiskavi prvič prišle v javnost v torek, je Agnew priznal, da se vrši proti njemu preiskava in izrazil polno zaupanje v ameriški sodni sistem, ki da bo pokazal njegovo nedolžnost. Dejal je, da ne bo o vsem skupaj dal nobene izjave, dokler ne bo preiskava končana.

V torek je bil eno uro pri predsedniku Nixonu in se z njim razgovarjal o položaju, nato pa včeraj na nasvet svojih svetovalcev ostro in odločno odgovoril. Na navzoče je na splošno napravil dober vtis, ker je bil pripravljen odgovarjati na vasa vprašanja novinarjev. Bil je vsem razgovora spročen in je povedal celo nekaj šal.

Agnew je dejal, da še ni odločen, ali bo dal papirje, ki jih zahtevajo za preiskavo in ali bo šel pričat pred poroto, če bo tja pozvan. Ti dve zadevi hoče odločiti v skladu s stališči Bele hiše, v kolikor sta vezani na položaj podpredsednika ZDA. Gre za to, ali naj bi bil tudi ta v vsem odgovoren le volivcem in

Iz Clevelanda in okolice

Na obisku bolne tete morala sama v bolnico — Christine Verch in Caroline Mihelich sta se vrnila zadnji tork iz Jugoslaviji in šli takoj naprej v Denver, Colo., obiskat teto. Tam je Christine Verch zbolela in se sedaj nahaja v bolnišnici.

Seje ne bo — Podružnica št. 25 SZZ v nedeljo, 12. avgusta ne bo imela seje. Prihodnja seja bo 9. septembra.

Podružnica št. 47 SZZ v nedeljo ne bo imela seje. Naslednja redna seja bo 9. septembra ob običajnem času v SND na Maple Heights.

Govedine bo za potrebo —

Za konec tega tedna bo v veliki večini živilskih trgovin na področju Clevelanda in okolice na razpolago dovolj govedine za redne potrebe. V nekaterih prodajalnah velikih družb živilske trgovine so objavili, da bo vsakdo lahko kupil le omejeno količino govedine, da jo ne bi eni nakupovali za zmrzovalnike, drugi bi ostali brez nje, ko zaloge niso prekomerne. Z nekaj izjemami, kjer prodajajo "uvoženo" govedino, bo ta po veljavnih, omejenih cenah. Uvožena v cenah ni omejena.

Obisk iz Slovenije —

Znani rojak Frankie Yankovich, "ameriški kralj polk", je pripeljal v urad AD Jožeta Kebela, vodnika orkestra, ki že 20 let igra v baru hotela Slon v Ljubljani. Yankovich je bil Kebllov gost v Sloveniji, zdaj je Jože Kebel njegov gost v ZDA. Med nami bo ostal en mesec in ga je mogoče doseči preko telefona 381-8172. Dobrodošel in obilo zadovoljstva in prijetnih uric med nami!

V bolnišnici — Rojak John Sluga z Marcella Rd., je moral v Woman's bolnišnico. Obiski so dovoljeni.

Vsenarodni festival —

V mestu na Mallu med St. Clair in Lakeside Avenue je danes in jutri popoldne in zvečer VSENARODNI FESTIVAL, pri katerem sodelujejo orkestri in godbene skupine iz vseh delov mesta. Vsi vabljeni. Prireditev je pod častnim načelstvom župana R. J. Perka.

Nova polnomočja oblasti v Severni Irski

BELFAST, S. Ir. — Oblast je izdala nov zakon za Severno Irsko, ki omejuje osebne svobodine prebivalstva in daje policiji pravico preiskav stanovanja brez predhodnega dovoljenja sodišča, ustavljanje in zapiranje sumljivih ljudi in takih, ki policiji nočejo odgovarjati na njena vprašanja.

V boju proti teroristom se je oblast postavila na stališče, da so osumljeni, prijati na določenih krajih, krivi, dokler ne dokažejo svoje nedolžnosti, kar je prav nasprotno britanskemu pravnemu načelu, da je vsakdo nedolžen, dokler se mu krivda ne dokaže.

Študentovski nemiri v afriški Rodeziji

SALISBURY, Rod. — Policija je prišla 155 črnih študentov univerze, ker so demonstrirali proti izključitvi svojih 6 tovarišev, med njimi predsednika svojega študentovskega sveta.

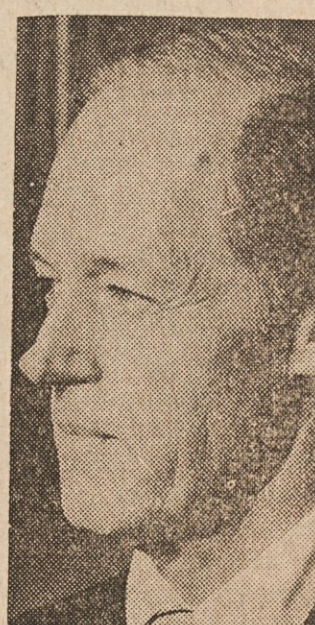
Vsi trije so znani v zvezi z Watergate zadevo

Herbert W. Kalmbach

Egil Krogh

E. Howard Hunt

Javnost se je že nekam naveličala gledanja in poslušanja zasliševanj o Watergate zadevi, ki jo ji potiskajo v njihove domove vsak dan radio, televizija in časopisje. Na gornji sliki so tri osebe, ki so pri teh zasliševanjih večkrat omenjene. H. Kalmbach, nekdanji Nixonov osebni odvetnik, je nabiral denar za plačilo obsojenih vlomilcev v Watergate, Egil Krogh je vodil "plumberje", E. H. Hunt pa je bil eden od te skupine.

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44108

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 152 Thurs., Aug. 9, 1973

Tito in Noblova nagrada za mir

Še vedno se od časa do časa sliši ime jugoslovanskega maršala in komunističnega diktatorja Josipa Broza-Tita kot kandidata za letošnjo mirovno nagrado. Toda več glasov se sliši proti temu, zlasti protesti iz balkanskih držav in emigrantov so vedno številnejši in silnejši, kajti ti poznajo Tita in njegovo delo.

Človek s tako "nemirovno" preteklostjo, kot jo izkazuje življenjska pot revolucionarja Broza-Tita v času med obema vojnama, pa med drugo svetovno vojno in predvsem po vojni in to ne samo v desetletju 1945-1955, ampak tudi od 1. 1972 naprej v naše dni, naj bo mednarodni odlikovalec z najvišjo svetovno nagrado, kot je Nobelova? In s tem naj se da svetovno priznanje, da je vse njegovo delo poteklo iz vne za mir? Vse njegovo revolucionarno delo v mednarodnem sklopu Kominterne, ki že sama po sebi v svojem bistvu pomeni boj med razredi in narodi in nasilni napor za diktaturo nad svetom izven zakonov in morale, naj bo označeno kot težnja za mirom? Njegovo načelno sovraštvo do sočloveka drugačnega mišljenja, med drugo svetovno vojno, naj bo legitimacija za mirovno delo? Njegova "Borba", glasilo JKP, je med vojno po besedah Titovega Goebelsa, tedanjega Džilasa, pisalo: "Sovražiti brez usmiljenja, to naj je tvoj program in prisega..." (Borba, okt. 1942). To je ponavljanje Stalinovih besed iz tega časa in — ali naj bi bil Stalin primeren kandidat za Nobelovo nagrado za mir? In Titovo miroljubno delo ob zlomu leta 1945: naj bo delo človeka, ki ljubi mir, ki dela za "bratstvo med ljudmi"? Nekaj stotisočev je bilo pobitih po vojni, ko niso več nosili orožja in niso bili povsem v njegovi milosti? Slovenski pomor domobrancev pa je bil naravnost premišljen umor, v naprej določen genocid ene cele skupine, prav tak, kakor spada pod mednarodno obsodbo genocidov, "uničenje v vojni ali v miru, v celoti ali deloma posamezne nacionalne... religiozne skupine". Tito je namreč govoril javno v srcu slovenskega naroda, v Ljubljani 27. maja 1945 z balkona univerze: "Roka pravice, ta maščevalka našega ljudstva, je dosegla že ogromno večino domačih izdajalcev, samo manjšemu delu se je posrečilo pobegniti pod okrilje pokroviteljev izven naše dežele (Angležev). Ta peščica beguncev ne bo nikdar več videla naših čudovitih planin, naših cvetočih polj. Če bi se pa to vendarle zgodilo, bo trajalo zelo kratek čas." S temi besedami je bila jasno podana iz Titovih ust samih smrtna obsodba brez orožja vrženih beguncev (ne več vojakov). Je to delo za mir? Da, za mir na — pokopališčih. Za mir na dnu kočevskih prepadov.

Po vsem tem Slovenci ne moremo verjeti, da se v svetu tako zavzemajo za to, da se podeli nagrada za mir Titu. In že ponovno, ko je že lani propadel. In zapadnjaki kakor vzhodnjaki. Saj se je nova kampanja za letošnjo nagrado Titu začela — v Luksemburgu. In potem so jo povzeli na Danskem, in sicer oba ministra za zunanje zadeve v zadnjih vladah. In pridružila se jima je podpora Norveške in drugih. Celo predsednica vlade na Cejlonu je predlagala odboru njegovo kandidaturo. In seveda podprli so jo tudi oficijelno Sovjeti, kar bo odločilno tudi za vse druge sate-litske države. Vse tisto govorjenje o nasprotnih poteh sovjetskega in jugoslovanskega komunizma se izkaže kot prazno spričo predloga Sovjetske zveze za Nobelovo nagrado Titu, ko vemo, kako je postopala svoj čas s svojimi lastnimi Nobelovimi nagradenci, kot sta bila Pasternak in Solženicin. Bolj kot vse drugo priča to o novem prijateljstvu med Titom in Brežnjevom.

In k vsemu temu prihaja zdaj še Anglija, ki se nagiba k sprejetju Titove kandidature. Če prav vemo, da dela pri Angležih najbolj zanj znani McLean, glavni angleški pomagač v drugi svetovni vojni pri Titu, lahko slutimo, odkod ves ta napor za doseg tega velikega svetovnega priznanja. Ne bo daleč od Tita samega.

Vse Titovo zavzemanje "za mir" je le zavzemanje za svoj lastni obstanek. Ve namreč, da vsako vznemirjanje med lastnimi narodi kakor tudi v svetu, more škoditi njegovemu položaju tu in tam. Vsako spreminjanje mej mu lahko podere ravnotežje v državi. Sovjetska strategija v Helsinkih za utrditev sedanjih meja v Evropi more priti prav Titovi Jugoslaviji, zato njegovo poudarjanje "bratstva in edinstva" doma in sovjetskega miru v Evropi. Odtod vsa prizavedanja Titove in komunistične in filokomunistične propagande za odlikovanje "neuvrščenega" Tita, ki pa se vedno bolj uvršča v novo Brežnjevo-Brandtovo svetovno politiko. Brandt je bil lanski nagradenec Nobela in letošnji naj bo Tito z njegovim javnim priporočilom. Toda če se bo to zgodilo, bomo Slovenci mogli soditi o ustanovi Nobelovih nagrad tako, kot je Prešeren dejal "prej boštvo mi, zdaj lepa stvar", prej vsega spoštovanja in av-

toritete vredna ustanova, odslej — do česar so prišli že tudi mnogi drugi — le "politikum..."

td v S. S.

BESEDA IZ NARODA

* ZUPNIJA SV. ŠTEFANA se pripravlja na velike slavnosti, ki bo proslavljala biserni jubilej svoje ustanovitve in obstanka. Nekaj slovesnosti se je že vršilo, glavne bodo še sledile v kratkem. Vse je pridno na delu. Posebno se trudi č. g. župnik Tomaž Hoge, s svojimi pomočniki. Pridno delajo cerkveni odborniki in odborniki cerkvenih in drugih društev. Pripravljati slavnosti v takih časih, kakor so sedaj, ni lahka zadeva. Vse je drago, vse stane, zato smo vsi pozvani in poklicani, da po svojih močeh pomagamo, da bo vse najlepše in najboje izpadlo. Čim boljše in slovesno bo vse izteklo, lepše bo zgodovina o vsem tem beležila našim potomcem.

I rugega kaj posebnega tekom teh vročih poletnih dni ni. Mnogi so še na počitnicah po raznih krajih ob jezerih v Wisconsinu in drugod. Nekateri so na obiskih v starem kraju, nekateri pa od tam tukaj med svojimi sorodniki.

— Druge zadeve v našem Chicagu in okraju Cook se pa vrtijo čudno. Politkarji kažejo drug na drugega in naštevajo grehe med seboj. Zadnja leta se je res vse čudno vrtelo. Nekateri večeraj še vodniki, danes so na za-tožnih klopih sami. Mnogi, ki so drugim večeraj še trdo navijali davke za to in ono, danes pa poročajo o njih, da so obtoženi, da niso prijavljali ne dohodnin-skih davkov itd. Kadar kakoga kandidata hočejo prikazati v nepresvetli luči, že po nekaterih načinih pridejo do arhivov, kjer hranijo davčne prijave, te pre-tipljejo in kmalu kaj najdejo, če so vse prav prijavili, kar so ka-ke "sape" nanesle in pripihale v njihove žepe. Tako je, vsi so eden drugemu podobni v takih zadevah več ali manj. Naj bo demokrat ali republikanec, vsak je po svoje "demokratičen"... Zase seveda najbolj.

Spomladu so nekaj govorili, da se bo skušalo davke na pos-estva znižati. To se je le govo-rilo tako. Od tedaj je pa že mno-go načrtov narejenih, kako se bo davke na kaj drugega obesi-lo. Govorijo nekateri, da bodo razna dovoljenja in licence stala več. Tako gre naprej in naprej. Z eno roko božajo, z drugo pa? — Republikanci v Chicagu in okraju Cook niso tako močni in ne sedijo na tako važnih polo-žjih kakor demokrati. Po zad-nji narodni konvenciji je demo-kratska stranka malo razrahlja-na. Njena pota in ceste poprav-ljajo, kakor asfaltirane ceste, kadar razpokajo v vročih dne-vih. In skozi take dneve in po-takih cestah so lani vozili in vse od narodnih volitev zadnjo je-sen sem jih zdaj popravljajo.

Daley, kot glavni gazda v stran-ki, je precej zaskrbljen, če tudi tega ne kaže in se kot spreten politik ob srečavanju le smeje. Glavne skrbi so na njegovih ra-mah, kako ohraniti, pokorščino do stranke. Tisti, ki so bili za njim glavni stebri v stranki, so radi gotovih afer postali preveč "priljubljeni!" — v javnosti. Proti mnogim so še vedno ob-tožbe v teku. Vse te razpoke za-mašiti ni lahka naloga. Po zadnjih volitvah so govorili, da najbrže ne bo več iskal žu-panske časti. Zdaj pa zgleda, da

na vse gleda drugače, namreč radi skrbi, ker ni nobenega, ki bi znal ohraniti moč stranke, katero je on utrdil zadnjih 20 let. Županske volitve bodo pri-hodnjo pomlad, ki bodo, kakor zgleda, precej viharne. Naspro-tniki bodo peli radi raznih afer kaj glasne "litanijs" in treba bo najti kaj spretno "politične zdravnik", ki naj bi mašili jav-nosti ušesa, da ne bi čuli "lita-nij". Tako gleda, da sape nosijo sem in tja neke čudne oblake po obnebu nad polji in travniki demokratske stranke v Chicagu in Cook okraju.

— In naši kongresniki in se-natorji v Washingtonu, ne samo illinoiski, marveč vseh zveznih držav, so pa več ali manj vsi zamaknjeni v afere Watergate. Vsi bi se radi prikazali javnosti za drugo leto, ko bodo v jeseni zopet volitve za kongresnike, ki se jih voli vsaki dve leti in pa eno tretjino senatorjev. Skrbi jih, s čim se bodo hvalili v kam-panjah, kaj vse so naredili in storili za narod in stranke, h ka-terim pripadajo. Tega, kako pa zdaj okrog nas naraščajo gospo-darske sitnosti in težave, pa ne vidijo. Le malokateri glasno od-pre usta k temu. So najbrže preveč v skrbeh za stolčke. Či-gave?

* MOGOČE ZNA VAS ZANI-MATI TO:

— Kaj pomeni v jasni besedi ime Boniface? — To je ime la-tinskega izvora in pomeni "do-brotnik".

— Kdo je bil imenovan in po-stal prvi admiral ameriške mornarice po proglašenju in ustano-vitvi Združenih držav? — Kot prvi admiral ameriške mornari-ce je bil imenovan leta 1866 Da-vid Glasgow Farragut.

— Katera zveznih držav ZDA ima največ okrajev? — Največ okrajev ima država Texas, ta ima 254 okrajev (counties). Njej sledi po številu država Ge-orgia, ki jih ima 159. Država Kentucky jih ima 120; država Missouri 114; država Kansas 105 in država Illinois jih ima 102.

— Kakšna proporcija obstoja sedaj v starosti med moškimi in ženskami ob starosti 85 let? — Kakor ugotavlja statistika, se-daj živi nad to starostjo od vsa-kih štirih moških — sedem žensk. Ženske imajo večino.

— Kje in kdaj so zaznamovali najnižjo stopnjo mraza pod nič-lo, odkar vodijo te vrste seznam na svetu? — Pravijo, da te vrste seznam datira od 25. avgusta 1958, ki so ga zabeležili v Vo-stoku blizu južnega geomagne-tičnega tečaja v Antarktiki, ko je toplotmer kazal 125.3 stopinje pod ničlo. Ouč! To je moralo biti mrzlo!

— Katera država je bila prva sprejeta v Unijo ZDA zapadno od reke Mississippi? — To je bila država Missouri, katere je bila sprejeta v Unijo ZDA leta 1821.

— Koliko ljudi na svetu je le-vičarjev, to je, da jim leva ro-ka bolj služi nego desnica? — Pravijo, da izmed vseh ljudi na svetu je nekako 9 odstotkov lju-di levičarjev. Kdo jih je štel, poročilo ne pove.

R.

— Tibet je po površini dva-krat tolik kot Teksas.

Na piknik Tabora!

CLEVELAND, O. — V prvih vrsticah tega pisanja vso slo-vensko javnost prav lepo vabi-mo na piknik Društva SPB Ta-bor, Cleveland, ki se bo vršil na prostorih Slovenske pristave v nedeljo, 12. avgusta 1973.

Dragi rojaki in rojakinje, re-zervirajte si ta dan, to nedeljo, kot za nekaj dan prijateljstva. Naj bo to dan snidenja nas vseh, ki živimo razkropljeni po državi Ohio. Pridite s svojimi družina-mi, kajti dovolj je prostora za nas vse.

Mladina se lahko poda v pla-valni bazen ali pa se pomeri med seboj v kakem športu, sta-rejši pa se posedemo v senco in se ob nežnem pihljanju vetra pogovorimo o novicah, ki jih nam nudi današnji svet.

Preskrbljeno bo v obilni meri in dobro za lačne in žejne. V tem času je članom Tabora dana pri-ložnost, da se malo bolj spozna-mo in pogovorimo med seboj.

Odbor

"Revolucija pod Krimom"

BUENOS AIRES, Arg. — Pod tem naslovom je pred nekaj dnevi izšla 295 strani obsegajo-ča knjiga, ki jo je za tisk pri-pravil, izdal in založil dr. Filip Žakelj, neumorni zbiralec in za-ložnik vsega zgodovinskega gra-diva, ki ga hoče v tiskani besedi ohraniti za čase, ko bodo ne-priistranski zgodovinarji lahko nam in tujcem povedali čisto resnico o vsem, kar se je pri nas dogajalo v letih 1941 do 1945 in ki jo "zgodovinarji" doma mo-rajo potvarjati, da tako z lažni-mi trditvami "zmagovalcev" in vso podlost premagancev, ne da bi jim bila dana prilika, da se optožb branijo.

Revolucija pod Krimom je po-pis vsega, kar se je dogajalo na Ižanskem v onih letih naše suž-nosti. Ta dogajanja je napisal kmalu po koncu vojne ižanski župnik duh. svetnik Janez Kle-menčič, ki je nad dvajset let svojega duhovniškega življenja žrtvoval Ižancem in jih je po-znal bolj kakor kdorkoli. Ižan-ska fara je bila sicer tipično kmečka, vendar je bližina Ljub-ljane že vedno bolj vplivala na ižanske razmere. Kakor po vsej ljubljanski okolici, so se tudi na Igu že pred začetkom vojne opa-žali pojavi levičarstva. Ko je prišel ukaz iz Moskve, da je treba začeti z državljansko voj-no, so tudi na Igu že imeli rde-čo skupino, ki je začela z delom za komunizem.

Župnik Klemenčič opisuje vse, kar ga je na Ižanskem dogajalo v izredno zanimivi obliki. Nič ne modruje, nič ne zmerja, ne hvali, ne opravičuje, ampak mirno opisuje vse, kar je on sam doživel, videl in slišal, in tega je bilo veliko. Saj vemo, da je bil župnik v slovenski kmeč-ki fari "gospod", h kateremu so se zatekali prav vsi, vedoč, da bo nasvetoval vedno prav in po-magal, kjer bo le mogel. Preza-nimiv je opis prihoda "hrabre" o vaških stražah, o Turjaku, o domobrancih, o Nemcih, o raz-padu ne toliko, kot da bi hotel napisati kako razpravo, ampak bolj kot niz dogodkov, katerih središče je nehoti bil on sam. Izredno plastično je opisano nje-govo življenje v rdečih ječah in njegova pot v internaciji v Stič-no, v kar so ga rdeči obsodili. Z opisom poti v tujino se zaklju-čuje to zanimivo pisanje.

Druga priča vojnih dogo-dkov na Ižanskem je g. dekan Ci-ril Milavec, ki danes, že 80-let-nik, še vedno čil in zdrav pase duše v moronski škofiji v pred-mestju Buenos Airesa. Bil je 14 let Klemenčičev kaplan na Igu, nato pa župnik v sosednji fari Želumlje, kjer je rdeči zločince pokazal yso svojo zlobo in kjer se je strahopetni okupator raz-besnel do kraja. Opis dogodkov

VESTI IZ SLOVENIJE

Svet ob Sotli

Obsotelje je zanimiv, svoje-vrsten, topel in domač kotiček slovenske zemlje. Zdi se nam daleč, zlasti Ljubljancanom, pa vendar ni tako hudo. Pogosto se podajamo na izlete še dlje, a v kraje, ki jih poznamo, in se nam zdi, da nas ne morejo razočara-ti. Obsotelje pa je večini izletni-kov iz naših velikih mest manj znano in mu zato, ko se odloča-mo za izlet, delamo krivico.

Če naj bo cesta med Mesti-njem pri Rogški Slatini in Bre-žicami nekakšna obsoteljska "ma-gistrala", naj povemo, da je ta cesta dolga 45 kilometrov. Večji del je asfaltiran, le med Bizelj-skim in Imenim je še nekaj ma-kadama, ki pa ni preslab.

Kateri kraji so najzanimivej-ši in najprijetnejši...?

BIZELJSKO je v i n o r o d e n kraj, kjer je doma dobro in lah-ko vino. V vasi sta dve gostilni, a vino boste dobili tudi drugje.

Lepa je okolica in vse polno je koticov v senci košatih dreves na robu vinogradov. Pa še najti jih ni težko. Da imajo tu in tam zidanice celo v najem, ni treba posebej zapisati.

SVETE GORE se imenuje vi-soka in razgledna vzpetina, ki Bizeljsko deli od Bistrice ob Sotli. Malo pod vrhom, kjer je kar pet cerkva, stoji prijazno gostišče "Gorski dom", ki je do-stopno z avtom. Razen restav-ra-cije imajo tudi lep vrt. In vse je nared: domače vino in domače klobase pa tudi tople jedi. Raz-gledi pa "pokajo" na vse strani, saj je z vrha videti domala celo

Obsotelje in še dober del Koz-janskega ter še hrvaško Zagor-jega. Malo je takih razgledišč po Sloveniji, zlasti v svetu, ki ga že štejejo za nižinskega.

PODCETRTEK je tako zna-menit kraj, da tja voz avtobus celo iz samega avstrijskega Gradca. Veliko kopališč, ki po-časni postaja slavno. Kaj ne bi, saj je voda, tako pravijo zdrav-niki, silno zdravilna. Nedaleč od Podcetrčka je med hribi skrita vas Olimje, ki ima zgodovinsko cerkev s freskami in poslikan prostor, kjer je bila v starih ča-sih lekarna, menda najstarejša v Sloveniji.

Povečanje obrata v Krškem

Slovenske papirnice Količevo, Vevče, Sladki vrh, Radeče in Krško so podpisale pogodbo o poslovnem sodelovanju. Po tem dogovoru bodo vse tovarne fi-nancirale rekonstrukcijo in po-večanje zmogljivosti obrata ce-luloze v Krškem.

Sedaj proizvajajo v Krškem 54.000 ton celuloze na leto, po rekonstrukciji pa se bo dvignila produkcija na 122.000 ton letno.

Turistična bera ugodna

V prvih šestih mesecih so v Sloveniji imeli za 13.5% več go-stov kot lani in to pretežno tu-jih. Domačih nočitev je bilo celo za 1% manj kot lani. Posebno močan je bil naval Nemcev iz Zvezne republike. Ponokod je prišlo do težav, ker so hoteli sprejeli več rezervacij, kot so imeli na razpolago prostorov.

V Želumljem je prav klasičen primer, kako je treba pisati za zgodovino.

Dr. Žakelj je poleg uvoda in življenjepisa K l e m e n č i č e v a n a b r a l še nekaj zanimivih opi-sov komunistične strahovlade, seznam komunističnih žrtev na Ižanskem itd.

Občudujemo pridnost in po-žrtvovanost izdajateljevo, ki je na svoje rame prevzel to tako plemenito delo in žrtev. Le sezi-mo po tej knjigi. Bo koristno branje za nas in zlasti za naš mladi rod.

J. K.

dohodek pa se je zmanjšal zara-di rastočih cen potrebščin in po-strežbe, med tem ko bi se naj gostinski obrati držali pred me-seci dogovorjenih cen. Ko se jim je zdelo, da se je položaj le pre-več zategnil, so dovolili gosti-ščem, da so cene dvignila za 7.9%. Da to tujim gostom ni slo-v račun, je jasno. Meso se je ta-ko podražilo, da so nekateri o-brati trdili, da ne morejo go-stom postreči po obstoječih ce-nah s telečjimi zrezki, ker da imajo pri vsakem 2.5 dinarjev izgube.

Na Turjak vabijo

Na starem Turjaku so uredili gostišče, ki je odprto vsak dan, kot pravi oglas v ljubljanskem "Delu", od 7. do 22.30. Na razpo-lago so jedila na žaru in metli-ška črnina, vsako nedeljo pa je tudi ples od 4. pop. do 10. zve-čer.

Za predpise se ne menijo

Po informacijah zveznega trž-nega nadzora so bili Jugoslova-ni v prvi polovici leta oškodova-ni za 127.6 milijonov dinarjev zaradi previsokih cen. Nadzorni-ki so dognali, da se kar ena tret-jina delovnih organizacij ni bri-gala za predpise o cenah...

Uvoz se je zopet povečal prekomerno

Jugoslavija je v prvi polovici leta 1973 uvozila za 33.8 milijard dinarjev, izvozila pa za 20.67 mi-lijard dinarjev. V primeri z lani je uvoz porastel za 38%, izvoz pa le za 13%.

V Sloveniji je bil v prvi polo-vici 1973 izvoz za 16% večji kot lani in je znašal 4.09 milijarde dinarjev. V istem času so v Slo-veniji iz tujine uvozili blaga v skupni vrednosti 7.01 milijarde dinarjev, kar je za 48% več kot v istem razdobju lani. Tako je znašal letos zunanjetrgovinski primanjkljaj v Sloveniji 2.92 mi-lijarde dinarjev, lani pa le 1.3 milijarde dinarjev.

Velikanski primanjkljaj v zu-rnanji trgovini Jugoslavije krije-jo dohodki tujkega prometa in še v veliko večji meri pošiljke denarja v tujini zaposlenih Ju-goslovanov. Lani je to zneslo skupno okoli milijardo dolarjev.

Misijonski dan v Škocjanu

V Škocjanu pri Novem mestu so imeli 29. junija Misijonski dan za Dolenjsko. Posvečen je bil 125-letnici Knobleharjevega odhoda v afriške misijone in 115-letnici njegove smrti v Ne-aplji, Italiji. Cerkev v Škocjanu so za ta praznik obnovili. Nad-škof Pogačnik je 28. junija zve-čer posvetil novi oltar. Dobili so tudi novo krstnico, obnovili križev pot, stranske oltarje in napeljali tudi novo razsvetljavo.

Nova Gorica nima prostora za kulturno delo

Delo kulturnih ustanov v No-vi Gorici je precej okrnjeno, med drugim tudi zaradi stiske s prostori. Regionalno središče po-trebuje nov kulturni center, kjer naj bi bile različne privr-ditve in druge kulturne dejav-nosti.

Trenutno krajevna knjižnica nima prostorov za knjige, ki o-stajajo v skladiščih; primorsko dramsko gledališče pa gostuje v zasilon adaptirani dvorani.

Neurje nad Prekmurjem

Hudo neurje, ki je divjalo v začetku julija nad Pomurjem, je sprožilo v okolici Ormoža in Ljutomeru plaz toče, ki je bila ponekod debelejša kot jajce. Najhujše je bilo v Ljutomeru, kjer so doživeli dva naleta to-če, zaradi hudega naliva pa so bili nekateri predeli mesta tudi 15 cm pod vodo.

Lojze Gosar:

MOJI DOŽIVLJAJI IZ PRVE SVETOVNE VOJNE

Nekako čez teden dni — bilo je nedeljsko popoldne, ko sem jaz nekaj šival — pride ordonanc in me pokliče. Oglasim se in vprašam, kaj hoče. Reče, naj grem k neki hiši. Tam so sedeli na klopih okoli dolge mize častniki, dve ženski in en moški v civilu. Bil je kolonel. S strahom grem tja in vprašam, kaj hoče od mene. Seveda sem prej po vojaško pozdravil in rekel: "Prezente" (tukaj sem). Kolonel pravi: "Riposo!" (voljno) in me vpraša, če kaj mislim, zakaj so me klicali in če hočem tolmača. Rekel sem, da ne vem in da razumem. Nato me vpraša, če poznam njega in dve dami. Odgovoril sem, da gospe še nisem videl, njega in gospodično hčerko pa enkrat. Nato me vprašuje, če mi kaj ugaja in če bi se odločil, da bi se poročil z njo. Rekel sem, da je lepa, toda jaz sem vojni ujetnik, on pa, da to ni nikakoli ovira. Če rečem "da", bi mi dal takoj 3.000 lir, potem bi pa še z njimi na njihov dom po obleko. Nisem se mogel drugače rešiti, kot da sem pokazal sliko mojega dekleta, kateremu sem obljubil zvestobo, če se vrnem z bojišča. Takrat pa dekle v jok; vsi so bili nekam potrti, jaz pa pozdravim in odidem. Ta zgodba diši nekoliko po Zaglobi, pa je resnična. Priznati moram, da sem pozneje včasih premišljeval, če nisem naredil napako, ko sem zavrnil ugodno priliko in še dalje trpel v ujetništvu.

V avgustu so ukazali pospraviti naše stvari in čez nekaj dni odidemo na postajo. Stražo so zamenjali hudobni bersaljerji. Meni so zapravili dokumente. Pri odhodu je bilo mnogo gledalcev; med drugimi tudi tista gospodična s paketom v roki. Ko me zagleda, gre proti meni. Vojak jo odganja, pa nič ne pomaga. Tako je dospela do mene in mi ponudila paket. Odklonil sem ga in bila je žalostna. Vedel sem, da so tiste čase imeli grofje veliko besedo pri vladi in sem se bal, da če bi paket vzel, bi se s tem nekoliko obvezal in bi me na tej podlagi lahko prisilili, da jo vzamem ali grem v zapor, da bi me omeščali. Nato v živinske vagone in zbogom, Mantova!

Peljemo se proti Hara di Como, blizu švicarske meje. Med vožnjo sem na neki postaji kupil 3 buteljke vina, vojak, ki je bil v istem vagonu kot jaz, pa je bil v kar naprej ponujal svoje vino, pa ni nič prodal, ker je zahteval 50 centov za buteljko več kot je dal, jaz sem ga pa fantom dal zastoj. To ga je jezilo. Drugo jutro ob štirih je zaklical (seveda po italijansko): "Vstanite! Na mestu smo!" Jaz sem ležal pri vratih in nisem takoj skočil na noge. Vojak stopi k meni in me brene, jaz pa pograbim čevlji, in ga usekam po glavi. On pravi: "Na rampi!", jaz pa, da ga jaz zahtevam. Res sem ga dobil. Povem, da je on zahteval pri vinu po 50 centesimov dobička, jaz sem ga dajal pa zastoj. On je dobil 15 dni zapore in bil prestavljen proč od nas.

Ko smo se namestili na nekem velikem mlinu, smo dobili kavo in kruh. Po tistem smo šli na veliko ladjo, ki nas je prepeljala čez jezero v neko lesno skladišče. Tam je bilo mnogo desk, povezanih v svežnje. Pokažejo nam, kje naj začnemo nakladati, jaz pa sedem na kup desk in gledam, ko drugi delajo. Desetar pride k meni in me vpraša, zakaj ne delam. Povem, da imam kilo; nato me pelje k doktorju, ki je ugotovil, da je res in napisal listek, da sem nesposoben za težko delo. Vojak me odpelje nazaj, strga listek in mi ukaže delati. Jaz spet sedem na deske, nakar pride drugi in me tudi

goni na delo, jaz pa, da sem bolan. Ponovno k doktorju. Pravi: "Ti si že bil tu". Povem, da je moj spremljevalec strgal njegov listek in me silil na delo. Napiše drugega in ga da vojaku, pa on je storil isto. Ko sem tretjič sedel na deskah, pride narednik in me javi pri zdravniku. Doktor je zarobantil nad njim, kaj počenja z ujetnikom, če ga je on spoznal za nesposobnega za delo. Naj mi dajo mir! Spet napiše listek in ga na prošnjo da meni, ker če ga da naredniku, ga bo tudi strgal. Listek sem oddal kapetanu, ki je rekel: "Benissime" in vpisal v knjigo. Od takrat sem imel mir. Smukal sem se okrog kuhinje, večkrat sem se tudi peljal čez jezero, ki je 7 kilometrov od Svice.

Neko noč je eden ujetnikov pobegnil. Ko je prišel do meje, je pozvonilo, ko se je zadel ob žico, kar ga je izdalo. Straža, ki je bila v bližini, ga je prišla. Drugi dan zakopljejo v zemljo velik kol in nas vseh 400 postavojo okoli njega, za nami pa 100 oboroženih vojakov. Ubežnika postavijo h kolu na dve opeki, mu zvežejo roke na hrbtni in ga privežejo na kol kolikor so mogli visoko. Nato izpodmaknejo opeki in začno z žilavko biti po njem. Bili so častniki: poročnik, nadporočnik in kapetan; vsi bersaljerji, Kalabreži.

Koncem septembra zapustimo ta kraj in se odpeljamo v Verono v taborišče. Čez nekaj dni so nas spet začeli spraševati, kdo gre delat. Spet sem se javil. Bilo nas je skupaj 400 in 25 vojakov, ko smo se naložili in odpeljali proti fronti. Ta že ni bila več daleč; z vlaka smo slišali bobnenje topov. Zavili smo v neke bregove. Tam so bile še hiše. Nastanili so nas po poslopjih. Pol ure od tam naprej so delali neko pot. Jaz sem se bolj kuhinje držal in poslušal italijanske razgovore. Večkrat sem ujel kako besedo, da bo vojska kmalu končana. Do kakšnih časopisov se ni dalo priti; so vse skrili. Proti koncu oktobra je bobnenje precej pojenjalo. 27. oktobra so se še videle rakete; čigave, ne vem. Nam so ukazali spokati in nazaj na postajo. Tako se pripeljemo 28. oktobra popoldne v Verono na glavni kolodvor. Ta so nas obkolili oboroženi vojaki in italijanski ujetniki, ki so nas s silo odgnali na vlak. Potegnili nas je precej daleč ven iz Verone. Imena kraja ne vem, ker ni bilo mesto; bila je le neka raztresena vas. Tam smo imeli prostor za spat, delat smo pa hodili visoko v hrib, kjer je rastlo samo grmovje. Tega smo sekali in vezali; obešeno na neka kolesa, je letelo v dolino. Jaz sem šel enkrat na dan ponje. V jutru smo šli gor, okoli 12 smo prišli nazaj. Zvečer je bila meneštra in kava. V začetku decembra je bilo že pol metra snega, zato nismo več hodili gori. Tam so nam izplačali po 65 centov na dan. Tako smo imeli vedno nekaj denarja. Po končani vojski so nam izplačevali v lirah, ker kantine ni bilo več. Nikoli nismo bili dolgo na mestu. Prevlačevali so nas kakor mačka mlade.

(Dalje prihodnjič)

V letalih SAS je nekadilem na razpolago do 50% sedežev

STOCKHOLM — Skandinav-ska letalska družba je uvedla v vseh svojih letalih na mednarodnih in domačih progah posebne oddelke za nekadilce. Ti zavzemajo 33—50 odstotkov potniških sedežev. Boeing 747-B ima za nekadilce posebno kabino.

SONČNICE GOSPODA S.

Gospod Sefferin je stanoval že dokaj let nekoliko izven mesta, ko sem vzel sosednjo hišo v najem. V zakupu je imel tudi delovišča, ki je segalo do roba njegovega posestva, in včasih sem ga srečal, če sem se sprehajal skozi goste smrekove gozdove. Pozdravila sva se, tu in tam spregovorila nekaj nepomembnih besed, sicer pa se nisva družila. No, da, saj tudi nisva imela žen, ki bi se brigale za prijateljsko družabnost. Kot samca pa nisva imela vzroka, da bi se brigala drug za drugega.

Rekel bi, da živi gospod Sefferin v udobnih gmočnih razmerah, zakaj nikdar nisem opazil, da bi se ukvarjal s kakšno obrtno ali se drugače zaposlil; samo včasih je prodal nekaj sadja s svojega vrta. Zdelo se mi pa je, da je to storil bolj iz muhavosti kot iz potrebe.

Značilnost njegovega vrta so bile majhne gredice, na katerih je gojil sončnice. Te sončnice so bile prav posebne vrste; s svojimi krvavordečimi listi so se svetile kot sonce ob zatonu, kakor grozi nevihta. Velikanske sončnice, kot jih tako lepih še nikdor nisem bil videl. Vedno znova je pripravil nove pravokotne grede, malo več kot dva metra dolge, za meter široke.

Se drugo navado svojega sosesa bi rad omenil, ker je bila za opisano dogajanja zelo važna: gospod Sefferin je zbiral preproge, zlasti lepe starinske kose z zbirateljsko ceno, razen tega pa tudi torbe za velblode, kot so pravili ljudje.

*

Dve leti sta živela v neposredni bližini, ne da bi se zgodilo karkoli, kar bi bilo vredno besede. Tu in tam sem opazil obiskovalce, ki so vstopili v hišo mojega sosesa, moške, ki jih nisem poznal in ki so bili verjetno tujci, zakaj včasih, ko sem stal ob vrtni ograji, me je ta ali oni vprašal za pot. V takem primeru sem pokazal samo pet lučev oddaljeno hišo gospoda Sefferina, tujec se je zahvalil in jaz se nisem več zanimal zanj. Okna moje delovne sobe so gledala v nasprotno stran. Šele naslednje jutro sem spet videl gospoda Sefferina, kako je delal na vrtu in pripravljajl novo gredo za sončnice.

Naključje mi je nekega dne zaigralo v roke odprto poslovno pismo, ki je pomotoma zabredlo med moje pošto in nosilo naslov gospoda Sefferina. V njem je bil račun velikega južnoameriškega časopisnega podjetja za oglas, ki so ga bili priobčili v šestih zapo-

rednih mesecih: "Pristne preproge, zbirateljske vrednosti, oddam dosti pod ceno za gotovino. Ponudbe na ogl. odd. pod označbo..."

Izenaden sem bil, zakaj nisem si mogel misliti, kaj bi moglo sosesa prisiliti, da prodaja preproge iz svoje zbirke. Prav zadnji čas sva se večkrat srečala na dražbah, kjer je kupil nekaj posebno lepih in dragocenih kosov. Pomanjkanja torej ni trpel. Še bolj čudno pa se mi je zdelo, da ponuja preproge po časopisu, ki je tako zelo oddaljen od njegovega bivališča. Zakaj se ni spomnil najenostavnejše rešitve in ponudil preproge meni, ko je vendar vedel, kako se zanimam zanje? Nisem pa dolgo razmišljal, temveč mu odnesel pismo in ga vprašal, kako in kaj.

Ne, je odvrnil nepričakovano osorno, ne prodaja preprog, pismo z oglasi je pomota. Jaz pa nisem kar tako popustil, temveč ponovil svojo prošnjo in jasno izrazil svoje zanimanje za stensko preprogo z vtkanimi prizori iz kmečkega življenja, za katero bi vsak čas rad žrtvoval vse premoženje. Sefferin me je nekaj časa od strani nemo opazoval, potem pa je hripavo vprašal: "Bi preprogo plačali v gotovini?"

"Seveda. Kakor želite." Navedel je ceno, ki je bila povsem dostojna; ponovil pa je tudi svoj pogoj, da moram znesek takoj po sprejemu gobelina plačati, in sicer v gotovini. "Najbolje bo, da pridete zvečer na čašo vina, potem skleneva kupčijo. Nato lahko vzamete preprogo takoj s seboj. Toda — kot rečeno — blago za blago."

Gospod Sefferin me je pod večer sprejel z gostoljubnostjo, katere se nisem bil nadejal. Miza je bila slavnostno pogrnjena, sveče so gorele. Ponujeni mi stol je bil tako usmerjen, da sem imel zeleno stensko preprogo neposredno pred očmi. Težki srebrni svečniki so bili tako razporejeni, da luč številnih sveč mojega pogleda ni motila, pač pa je barve starega-gobelina posebno lepo uveljavila. Zahvalil sem se mu za pozornost, on pa je dvignil dragocen bokal z rdečim vinom in mi namignil, naj storim isto.

"Upam, da sem izbral pravi burgundec za to uro," je dejal nekam slovesno. "Ste prinesli kupnino?"

"Sem. Ček na mojo banko."

"Ček?"

"Da."

"Zmenila sva se vendar za gotovino," je odgovoril z rezkim glasom in poskočil. "Zanesel sem se na to, da se boste držali najinega dogovora!"

Ob teh besedah mi je jezen strgal kozarec iz rok in ga zagnal na tla, kjer se je zdrobil. Bil je tako spremenjen, da sem ga komaj spoznal.

"Ček! Kakšna blasfemija! Kot je videti, me zamenjujete s kakšnim branjevcem!" je zaklical rogajoče in prižgal veliki leste-

nec, da je rezka luč kot udarec padla na to čudno prizorišče. "Zapravili ste ugodno priliko, gospod! Glejte, da nikdar več ne prestopite praga moje hiše! Lahko noč!"

Vse to se je zgodilo tako naglo, da sploh nisem prišel do sape. Jezen, da sem ga v svoji nerodnosti tako polomil, sem se vrnil domov — in nikdar več nisem prišel k sosedu.

Pravzaprav nimam več kaj omeniti razen dejstva, da sta se nekaj mesecev kasneje oglasila pri meni dva gospoda iz kriminalističnega oddelka, da bi me zaslila glede na preiskavo zaradi umorov, katerih je bil obdolžen moj sosed.

Gospod Sefferin je po oglaših, ki jih je priobčil v različnih časopisih, privabil kupce za preproge v svojo hišo, jih med pogajanjem umoril z zastrupljenim vinom in potem oropal. Njihova trupla so našli na vrtu. Ležali so pod ozkimi, pravokotnimi gredami, ki so bile dva metra dolge in meter široke. Na teh gredicah so cvetele sončnice.

J. R. Garden

MALI OGLASI

V najem

Oddamo 2 sobi in kopalnico na 1114 E. 63 St.

Kličite 391-1796

(154)

Hiše naprodaj

\$16,500, pri E. 185 St., Kakor nov, 1 spalnica, klet.

Neff Rd. dvodružinska, 6-6, v izvrstnem stanju, dobra cena.

Wickliffe, ranč, 3 spalnice, predeljena klet, oglata streha.

Euclid, zidana, dvodružinska, 5-5, 15 let stara, klet.

GEO. KNAUS REALTOR

819 E. 185 St. 481-9300

(7,9 avg)

House for rent

2 bedrooms, with garage, near public transportation and shopping center.

Call 486-9124

(153)

Lot for sale

Lot in Roamin' Rock Shores in Rock Creek, Ohio. Call 942-3161, ask for Stanley.

(153)

Lot naprodaj

Lot v Roamin' Rock Shores v Rock Creek, Ohio. Kličite 942-3161. Vprašajte za Stanley.

(153)

Lastnik prodaja

Krasna zidana hiša, 3 spalnice, Bi-level. Popolnoma air-conditioned. Velika kuhinja, prostor za kosilo. Vgrajena peč. Odprta družinska soba. Japonski vrt zadaj. Več posebnosti. Udobni prostor pri Garfield Blvd. Garfield Heights. Visoki 30h. Za sestanek kličite 449-4400.

(153)

Malo stanovanje išče

Priletna ženska išče 3-sobno stanovanje v slovenski naselbini. Kličite PO 1-0478.

(152)

V najem

Oddamo 3 sobe zgoraj, furnez, porč, klet, 1124 E. 77 St., 1 ali 2 osebi, Slovenci imajo prednost. — 361-6668.

(153)

St. Mary's Parish

Aluminum-sided 6-6 duplex, fully carpeted, living and dining rooms, cheerful kitchens, lots of extras. Must see to appreciate this well cared for home.

W. T. BYRNE REAL ESTATE 261-5100

(153)

MALI OGLASI

22070 Miller Ave.

blizu E. 222 St. v Sv. Kristini fari, osem letni zidan bungalow, velik, karpetirano, zavese, humidifier, air conditioner, 2½ garaže, zagrajeno, sodded lawn, sadje, drevesa. Kličite 261-5298 ali 531-7882.

(155)

Help Wanted Male or Female

Help Wanted Male or Female FACTORY HELP

No experience necessary to do small assembly work. Hourly rate. Apply 1530 St. Clair Ave. Mr. R. Kalbrunner.

(153)

Help Wanted — Female

Female Help Wanted

Slovenian or Croatian woman wanted for full or part time counter work in bakery. Call 361-1863

(7,9,10 avg)

Woman wanted

Companion to elderly lady. Live in. Light housekeeping. Just like home conditions. Salary. — 531-1286.

(154)

Cleaning Lady

35 hours per week. Downtown. Nights. \$2 per hour. Experience desired. Call 781-3060.

(155)

Hišno delo

Vse hišno delo, 5 dni na teden. Prednost ima ženska, ki živi v Waterloo okolici. 4 ure dnevno. Kličite 481-0202

(154)

Help Wanted Female

KITCHEN HELP

About 12 hours per week.

WAITRESS

Over 21, some experience for lunch hours.

Fritz's Tavern

991 E. 9th St.

(153)

Male Help Wanted

Gradbeni delavci

Izkušeni v gradnji kanalov in drugega dela pod zemljo, najmanj 3 leta izkušnje. Dobra plača in obrobne koristi. Javite se prosim na: Box 123, American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

(x)

Help Wanted Male

SHOE REPAIRMAN

To learn leather work on orthopedic and surgical braces.

G. A. Guilford and Son

7420 Carnegie Ave.

(155)

MALE

PRODUCTION WORKERS

Learn a trade. Paid holidays, vacation, pension program, hospitalization. Only requirements are: willingness to work, a n'd good attendance record. Apply in person.

SERTA MATTRESS CO.

3630 E. 93 St.

(155)

HELP WANTED.

General Office Work

Typing, knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628

(x)

HELP WANTED

Couple, mature, live in. Woman for housekeeping and cooking, man for yard and handyman work. Man can be employed elsewhere. Own apartment in country home. Salary. Vacation. Call 256-8631 Collect

(156)

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ

Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali ženske, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglasite se osebno ali pismeno.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

431-0628

New 'Meatloaf Makings'

Add Stuffing, Sauce, To Pork Chops

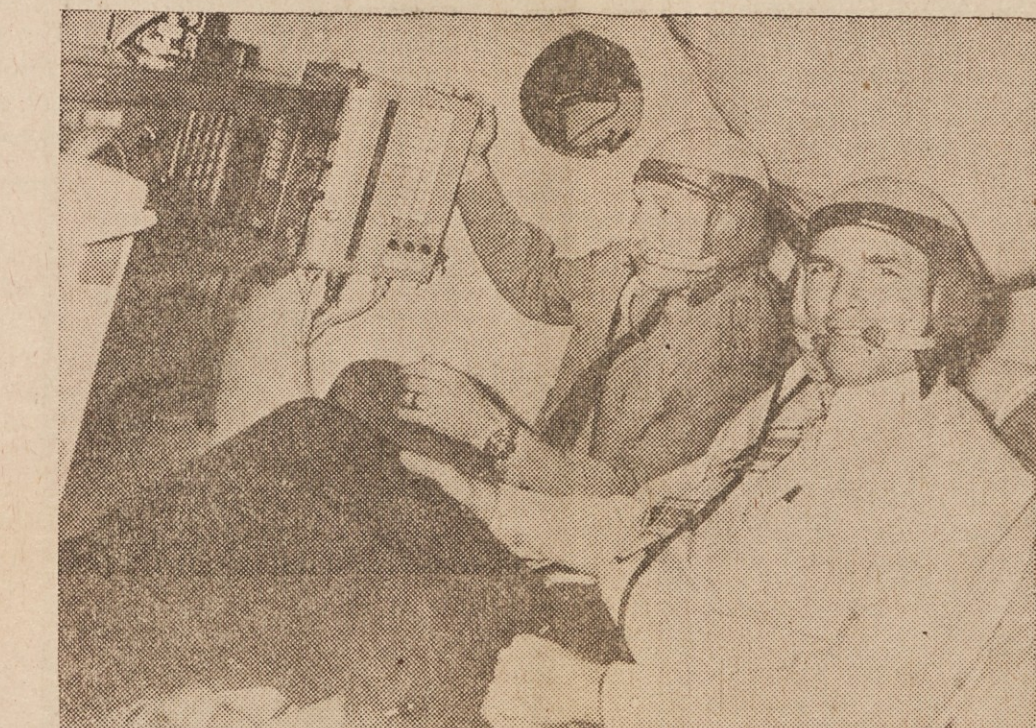
With the new Meatloaf Makings... a most versatile product... even the commonplace pork chops take on new appetite and flavor interest. Meatloaf Makings are packed in a double-decker jar, the top containing 3.5 oz. of a dry mixture of enriched bread crumbs, dehydrated green pepper, onions, parsley, celery seed, sweet basil and seasonings common to Italian cuisine. The bottom jar holds 15 oz. of sauce, rich and good smelling with tomatoes and spices.

While perfect for beef loaf, Meatloaf Makings will "dress up" pork and other cuts. Here's an example.

STUFFED PORK CHOPS

1 double jar pack Ragù Meatloaf Makings
¾ cup chicken broth or 1 chicken bouillon cube dissolved in ¾ cup water
6 thick pork chops with pocket for stuffing
2 tablespoons shortening
½ cup water

Mix Meatloaf Crumbs and chicken broth together. Stuff pork chops. Close by inserting picks along edges and lacing with string. Brown chops in hot shortening in large skillet. Discard excess fat. Add Meatloaf Makings Sauce and ½ cup water. Bring to a boil, cover; cook slowly until chops are tender, about 1 ¼ hours. Makes 6 servings.

PRIPRAVA NA SKUPNI POLET ZDA IN ZSSR — Polk. David Scott (na desni) v sovjetskem vesoljskem vozilu Sojuz s kozmonavtom polk. Aleksejem A. Leonovim v vesoljskem središču pri Moskv. D. Scott je kasneje sprejel Leonova in druge sovjetske kozmonavte v Houstonu, ko so prišli na tritedenski obisk, da se seznajajo z ameriško vesoljsko tehniko v okviru priprav za skupno ameriško-sovjetski polet v vesolje.

RAZPOROKA

ROMAN

Spisal PAVEL BOURGET — Prevedel A. KALAN

Torej je res, da tudi ona nosi del odgovornosti glede razporoke; res je tudi, da se je zopet omožila, dasi je imela sina in s tem obsodila sama sebe, da ne bi mogla ničesar odgovoriti, ako bi ji sin kdaj rekel: "Ti si mene žrtvovala." Sama pred seboj bi bila tega le tedaj oproščena, ako bi sin nikoli ne ugovarjal, da je tujca vzela v hišo. Toda on ni samo ugovarjal, on je kar odšel od doma. Družinska tragedija, ki izvira iz vsake razporoke, je sedaj na vrhuncu. Drugi zakon kaže, da se ne more družiti z ostanki iz prvega zakona. Ali je pa to hotela mati? Kaj? Ona je to storila in zato vzdihne:

"Ti mi zatrjuješ, da me ne obsodiš, toda ali bi me mogel hujše obsoditi kakor če trdiš, da na mojem domu nisi več doma in da se čutiš pri meni nesrečnega? ... Vendar jaz tega ne verjamem. To so le strašne sanje. Jaz nisem prav čula, da bi bil ti, Lucien, to govoril! Ne, to ne more biti res. Ti si preveč mehak kakor tudi Albert. Oba sta ponosna, a obenem boječa. Dobro vaju poznam. Vrnilo se je med vaju neko nesporazumljenje, treba le, da se razgovorita. On ni nikakor vedel, kaj ti misliš, jaz ti to zagotovem ... Ti mu poveš, kar si meni povedal in zopet bo vse dobro med vama, vse, vse ..."

"Uboga mati!" odgovori mladenič. "Čemu bi lagali drug drugemu? Čemu bi se umikali dejstvu, kateremu smo se vsi trije prebrčali na tem istem mestu? ... Moj oče, praviš ne ve, kaj mi lim. Toda mati, on to ve in tudi ti veš, da on to ve ... Glej, sedaj ko midva govoriva, je on tam v svojem kabinetu za temi vratmi, in on ne pride k nama ... In sicer zakaj ne? Zato, ker pri tebi ni več prostora zanj in za-me. In to čutiš tudi sama in zato ga ne pojdeš iskat, da ne vzbudiš vpričo sebe tega razgovora med nama. Dobro veš, da bi bilo to brez koristi, a zelo nevarno."

"To je potrebno," reče Gabrielle, "jaz ga grem klicat."

Z odločnim korakom stopi k vratom, ki so ločile mali salon od knjižnice; odgrne zaveso in prime za kljubo toda je ne zavrti. Za trenotek obstane tako oslabljena, da se je morala nasloniti ob vrata. Roka ji omahne, ne da bi bila odprla vrata. Zato se zopet vrne od vrat, katerih res ni upala odpreti ter pride k sinu nazaj, rekoč: "Ti imaš prav ... Jaz se bojim ... Toda, nesrečni otrok, ali ne veš, da vaju oba ljubim, tebe tako kakor njega. In uprav raditega ne bi mogla prenesti, da bi vaju gledala v prepiru med seboj. Sin moj, sin moj! Morebiti da sem se res zagrešila proti tebi, ker sem se razporočila in zopet omožila; toda prisežem ti, da sem sedaj zato tudi dovolj kaznovana."

"Ti, da si zagrešila kaj proti meni," vsklikne mladenič. Ti, moja draga mati? Ne govori tako, prosim te, ne misli kaj takega! ... — Prijel jo je in posadil na fotelj, on pa je pokleknil pred njo poljubljajoč ji roke, pretresen v dno svoje duše po materinem mučeniškem vskliku.

"Jaz sem kriv, jaz zaslužim kaznovan biti, ker sem tako govoril, da imaš vtis, kakor bi ti kaj očital ali te tožil! ... In vendar sem prišel samo zato, da ti vnovič zatrdim, kako te čislam in ljubim ... Povedal bi ti rad, da tudi daleč od tvojega doma ohranim zate svojo najiskrenejšo ljubezen vedno, vedno ... Ti kaznovana? Zakaj? Ali zato,

ker si bila tako odkrita, tako iskrena, ker si le prerada verjela, da so vsa srca tako plemenita kakor je tvoje. Toda mnogo src je, ki niso podobna tvojemu, niso kakor tvoje sama dobroti, sama ljubezen in moje je med temi prvo. Poglej me! Nasmehljaj se mi!" ... — In on dostavi otožno: — Morebiti mine mnogo časa, preden se zopet vidiva ...

"Tedaj je sklenjeno," vzdihne mati oplasena, "da res odideš od nas?"

"Da," odgovori Lucien. "Ti tudi sama spoznaš, da je tako za-me najbolj ... In pokazal je na vrata, katerih ni imela po-

DVOJČKA? — Samo na prvi pogled, v resnici je to le Paul Plank iz Lansinga, Mich., ko potiska veliko stekleno zrcalo na določeno mesto.

tevam preveč?"

"In jaz," prekinje jo ter vstane, "sem ti povedal, zakaj ne morem čakati. Življenje se mi sme hlja in hočem ga uživati. To hočem in moram. Mle Planat je bila preveč nesrečna in preveč po krivici. Obljubil sem ji, da ji naklonim toliko sreče, kolikor je morala trpeti vsled surovosti in krivici ljudi. Ko sem prišel k tebi, vedel sem že, da mi ne daš dovoljenja. Zato sem jo že na to pripravil in pritrtila mi je v tem, kar ti povem: Ona in jaz imava isto vero. Misli namreč, da ima veljavnost zakona svoj temelj v vesti. M. Darras se je hudoval nad to idejo, ker sem mu jo onkrat

"Ne!" reče mati ter umakne svoje roke prosečemu Lucien. Z glavo zmika in ponovi: "Ne! ... ne ... Prosila sem te, da počakaš ... Ali s tem morda zah-

omenil, toda jaz jo vzdržujem, ker je resnična, ker jo imam sam za pravo in ker mi to narekuje moj čut pravičnosti.

ker je resnična, ker jo imam sam za pravo in ker mi to narekuje moj čut pravičnosti.

R. Jeric Furnace Co.

INSTALIRA NAPRAVE
ZA OGREV IN HLAJENJE
STANOVANJ in
TRGOVSKIH
PROSTOROV,
VODNE GRELCE,
STRESNE ZLEBOVE
IN STREHE,
OGREV SKOZI STENE.
Licensed, bonded &
insured
Kličite 656-3608

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

ČLOVEK NOSI KONJA — Običajno nosi konj človeka, so pa tudi izjeme. Na sliki vidimo Rayford Elyja iz Oaklanda v Kaliforniji, ko nese enega svojih konjičev, ki ne tehtajo preko 100 funtov in so visoki le dva čevlja in pol. Spodaj na levi ga vidimo s celim konjskim krdelom. Ti konjiči so potomci posebne vrste, ki so jo vzredili v 16. stoletju na francoskem in španskem dvoru. Njihov lastnik trdi, da so ti mali konjiči veliko bistrejši od svojih večjih bratov (na desni).

The Holy Family Society of the USA
ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914 ...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH
AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba

sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kocnevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kechevar
Third Trustee	Anthony Tomazir
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

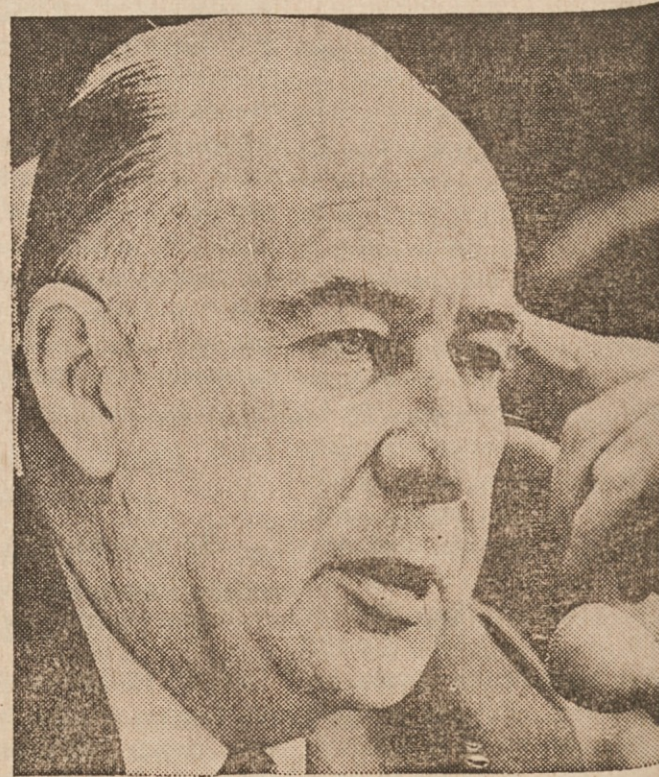
EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 East 185 Street, Euclid

531-8187

John Mitchell

PO ZASLISANJU pred senatnim odborom je o Johnu Mitchellu, bivšem pravosodnem tajniku in nekdanjem načelniku odbora za ponovno izvolitev predsednika, malo slišati.